

Aan het college van Burgemeester en
Wethouders

Afschrift aan de Gemeenteraad

Datum : 14 november 2016
Briefnummer : 2016-66933
Zaaknummer : 641534
Behandeld door : H. Jonker
Telefoonnummer : (050) 3164255
Antwoord op :
Bijlage : definitieve beoordeling archief
Onderwerp : IBT-beoordeling jaarstukken 2015- definitief oordeel archief

Burg.		Secr.		Chef	
Te beh. door				bvo	
Ingek. Gem. 15 NOV. 2016 Bedum					
B&W		tkn			
av		kop			

Geacht college,

In juli hebben wij u een brief gestuurd over de beoordeling van het hoofdstuk Interbestuurlijk toezicht (IBT) in uw jaarstukken. Daarin werd bij het onderdeel Archief opgemerkt dat de conceptbeoordeling eerst ambtelijk wordt besproken.

Een definitief oordeel wordt pas gegeven na ambtelijk overleg.

Deze overleggen zijn nu afgerond en in de bijlage treft u het definitieve oordeel.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

Namens dezen:

G.E. Boerma

Hoofd van de afdeling Bestuur, Juridische zaken en
Communicatie

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Beoordeling gemeente Bedum

Definitief 4 oktober 2016

Vooraf

De gemeente Bedum heeft op 4 juli de toelichting IBT-paragraaf Jaarrekening 2015- Onderdeel archief met onderliggende KPI's en voorgestelde verbetermaatregelen per post aan de provincie toegezonden. Met de paragraaf uit de jaarrekening 2015 dient deze informatie als grondslag voor de onderstaande beoordeling van de archiefzorg.

Beoordeling toezichtinformatie

De stukken zijn 21 juni door B&W vastgesteld en hebben ter inzage gelegen voor de gemeenteraad. De IBT-paragraaf in de jaarrekening verschilt heel weinig qua tekst van die van 2014, bij KPI 6 en 7 staat een andere beoordeling genoemd (eerst beoordeling matig, nu goed). In het voorstel aan B&W staat welke van de achterstandsklussen zijn afgerond, sinds 2014 zijn 6 van de 15 klussen afgerond en een 7^e nagenoeg.

De verantwoording van het college aan de raad vindt voor de vierde keer in de huidige vorm plaats. Als onderdeel van de toelichting zijn voorgestelde verbetermaatregelen opgenomen met prioritering P1 tot P3. Voorgesteld wordt de verbetermaatregelen met prioriteit P1 nog dit kalenderjaar (2016) uit te voeren, opmerkelijk is dat in de jaarrekening 2013 vermeld stond prioriteit P1 in 2014 uit te voeren. Prioritering P2 en P3 is qua tijdsaanduiding onduidelijk.

Bij de beoordeling van de toelichting IBT-paragraaf jaarrekening 2013 had de provinciaal toezichthouder al aangeraden de verbetermaatregelen zoveel mogelijk SMART te beschrijven.

Bij elk van de gevraagde vier cruciale thema's is bovendien een afzonderlijk oordeel gegeven, zodat dit naast het beeld kan worden gelegd dat de provincie afleidt uit de toezichtinformatie.

Bedum komt ook tot de formulering van een eindoordeel over het totale archiefbeheer volgens de afgesproken kwalificatiereeks goed-matig-slecht.

Het verslag archiefzorg en -beheer 2014 was door omstandigheden pas in november 2015 vastgesteld en is niet beoordeeld door de provinciale toezichthouder. Laatste provinciale beoordeling betrof archiefverslag 2012/2013 en IBTparagraaf jaarrekening 2013.

De gemeente beoordeelt zichzelf als matig.

Cruciale thema's archiefbeheer

1. Kwaliteitssysteem

Er is in Bedum nog geen werkend kwaliteitssysteem voor het archiefbeheer. Bij de jaarrekening 2013 werd gemeld dat dit zal worden aangepakt door de opstelling van een Beheerplan Informatiehuishouding.

Nu staat aangegeven dat in mei 2015 door de DIV medewerkers van BMWgemeenten is afgesproken in 2016 raamwerk voor een kwaliteitssysteem gezamenlijk op te pakken en vervolgens individueel in een beheerplan(kwaliteitshandboek) uit te werken. Bij het vormgeven van het kwaliteitssysteem zal de NEN-ISO 30301 worden gebruikt en bij uitwerken lokale beheerplan/kwaliteitshandboek van de AIDO handreiking voor het kwaliteitssysteem.

Uit de toezichtinformatie is niet duidelijk wat in 2015 gedaan is. Voor wat dit laatste betreft moet er ook nog een slag gemaakt worden, bijvoorbeeld bij de vastlegging van functionele eisen en het toetsen van de beheersing, bijvoorbeeld aan de hand van RODIN.

De gemeente geeft aan dat bij het uitwerken van het kwaliteitssysteem expliciet beschreven zal worden op welke manier invulling wordt gegeven aan de wettelijke taken van de gemeentearchivaris.

In BMW-verband vindt samenwerking plaats op het gebied van Sociale Zaken, P&O en I&A.

Voor P&O geldt dat de stukken van BMW in Bedum worden beheerd door de P&O medewerkers.

Onduidelijk is wat de rol van DIV is.

Oordeel : **matig**

2. Goede, geordende en toegankelijke staat

Er is geen compleet overzicht van alle gemeentelijke archiefbescheiden en de samenhang daartussen. Er zijn wel aantal afzonderlijke overzichten. Aangezien de actuele en adequate kennis van alle informatiebronnen aan de basis van goed archiefbeheer staat, moet dit inderdaad prioriteit hebben. Pas als bekend is waar alle informatie zich bevindt en hoe die zich onderling verhoudt, kan die gewaardeerd en beheerd worden volgens de wettelijke voorschriften. De gemeente geeft zelf aan dat er geen zicht is op de aanwezigheid van digitale archiefbescheiden in (vak) applicaties en geen expliciet beleid is vastgesteld op basis waarvan digitale archiefbescheiden worden beheerd.

Door de DIV-medewerkers van de gemeenten Bedum, De Marne en Winsum is afgesproken dat in 2016 tenminste een inventarisatie wordt gemaakt van de procesapplicaties die door de 3 organisaties worden gebruikt, welke procesinformatie daarin digitaal wordt opgeslagen en of deze informatie voor blijvende bewaring dan wel voor vernietiging in aanmerking komt.

Het ontbreken van een metadataschema is eveneens gesignaleerd en geprioriteerd bij de aanpak. Aangeraden wordt om vooral ook het recente Toepassingsprofiel Metadatering Lokale Overheden (Archief2020) hierbij te gebruiken. Om praktijkervaring op te doen met het ontwikkelen en toepassen van een metagegevensschema zal het vastleggen van metagegevens in Join in 2016 getoetst worden aan het TMLO. Na deze toets kan beter beredeneerd overgegaan worden tot het vaststellen van een metagegevensschema.

Bedum gebruikt het juiste papier en printers, dit geldt niet voor de verpakkingsmaterialen. Om dit zeker te kunnen vaststellen is aanvullend onderzoek nodig. In de jaarrekening 2013 werd dit ook al aangegeven en de gemeente had dit punt al lang kunnen oppakken, onduidelijk is waarom dit zo lang duurt.

Reeds verpakte en beschreven papieren archieven moeten ook regelmatig worden gemonitord op kwaliteit van de dragers, maar digitale archiefbescheiden hebben nog veel meer aandacht nodig. Zo moeten bijvoorbeeld bewaarformaten verplicht gesteld, procedures voor blijvende toegankelijkheid en kwaliteit ingeregeld en beheergegevens deugdelijk geregistreerd worden. De gemeente beschikt over verscheidene te bewaren digitale archiefbescheiden en daarvan is nu de duurzaamheid onvoldoende gewaarborgd..

Eind 2015 is het zaakstelsel Join van Decos in gebruik genomen, waarin Bedum digitale archiefbescheiden kan beheren, maar het merendeel van de bij werkprocessen gegenereerde informatie wordt nog gedocumenteerd op en middels papieren gegevensdragers..

Oordeel : **matig**

3. Selectie, vernietiging en openbaarmaking

De archieven van de gemeente t/m 1940 zijn opgeschoond en beschreven in een inventaris.

De voorgeschreven verklaring van overbrenging is opgemaakt.

De inventaris van het archiefblok 1941-1996 is in 2015 afgerond en archiefblok is formeel overgebracht met verklaring van overbrenging. Aan het publiceren van het archief 1941-1996 op het Groninger Archiefnet wordt voortvarend gewerkt.

Complimenten zijn op zijn plaats voor deze verrichte werkzaamheden.

Er zijn nog steeds achterstanden voor wat betreft de vernietiging van daartoe in aanmerking komende archiefbescheiden die in 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014 en 2015 voor vernietiging in aanmerking kwamen. Bij de beoordeling van de jaarrekening 2013 waren deze achterstanden ook al aanwezig. Het is verheugend te lezen in de toegezonden toezichtinformatie dat het proces van vernietiging in

2015 in gang gezet is en in 2016 tot afronding komt. Tijdens het gesprek over de concept-beoordeling meldde de gemeente dat afronding heeft plaatsgevonden.

Op basis van artikel 3 van de Archiefwet zijn overheidsorganen verplicht tot tijdige vernietiging van archiefbescheiden, zodat de daarin vastgelegde informatie niet meer te reconstrueren is.

De openbare archieven zijn kosteloos te raadplegen en een bezoekersreglement is vastgesteld, zodat bezoekers in elk geval weten waar ze zich aan moeten houden en daarop aangesproken kunnen worden. Het bezoekersreglement moet nog op de gemeentelijke website komen, onduidelijk is waarom dit zo lang moet duren.

Oordeel : **matig tot goed**

4. Bewaaromgevingen

De archiefbewaarplaats, tevens dienende (maar nog niet beschreven) als archiefruimte, voldoet aan de eisen. Verheugend is te lezen dat voortaan 1 x per maand de klimaatwaarden worden gemonitord. Tot nu toe werd dit niet gedaan, terwijl het van belang is dat temperatuur en relatieve vochtigheid goed worden gemonitord en dat uitdraaien worden uitgelezen en geanalyseerd, zodat bijstelling van de apparatuur tijdig plaatsvindt.

Nog steeds is er geen overzicht van de beheerde archieven in de archiefbewaarplaats aanwezig zgn. depotstaat. Deze heeft prioriteit P1 gekregen, dus in 2016 verwezenlijking.

Helaas is er nog geen echte voorziening voor calamiteiten. Er is geen duidelijk calamiteitenplan, zodat er niet van uit kan worden gegaan dat bijvoorbeeld de brandweer weet waar de archiefbewaarplaats zich bevindt en hoe men met archiefbescheiden moet handelen. Deze heeft prioriteit P2 gekregen, tijdspad van afronding is onduidelijk. De gemeente is sinds februari 2014 bij Documentenwacht aangesloten.

Voor wat betreft de digitale bewaaromgeving moet er nog een slag worden gemaakt. Het regelen van de definitieve bewaaromgeving voor digitale archiefbescheiden is weliswaar nog niet acuut nodig, maar het verdient aanbeveling daar al wel over na te denken. Een ideaal e-depot *komt voort* uit een adequate actuele beheeromgeving, die conform de NEN 2082 is ingericht. Door nu al in de archivistische kwaliteit van de beheerde digitale informatie te investeren, zowel qua techniek als qua procedures, kan worden voorkomen dat vooraf al onherstelbare schade optreedt aan het archief.

Oordeel : **matig**

Eindoordeel archiefbeheer gemeente

Op basis van de vier beoordeelde cruciale thema's kan het archiefbeheer in de gemeente Bedum worden gekwalificeerd als **matig**. De resultaten worden betrokken bij de volgende reguliere beoordeling in 2017.

drs. D.M. Bunscoeke, toezichthouder
H. Jonker, toezichthouder

